

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Fredag, 19. januar 2024, 09.00 – 13.45

Møtested: Formannskapssalen, Bodø rådhus

Saksnr.: 01/24 – 08/24

Deltagere:

Sander Delp Horn, Ap, leder
Kirsten Springer Hasvoll, SV, nestleder
Bodil Bjørnaali Brattli, H, medlem
Torill Cecilie Mehus, uavh, medlem
Øivind Skogstad Hansen, uavh. medlem

Forfall:

Ingen

Varamedlemmer:

Ingen

Øvrige:

Salten kommunerevisjon IKS:

- Daglig leder Liv Anne Kildal
- Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst
- Forvaltningsrevisor Synne Skoglund

Salten kontrollutvalgsservice KO:

- Sekretariatsleder Lars Hansen
- Seniorrådgiver Ronny Seljeseth

Bodø kommune:

- Assisterende kommunedirektør Anna Welle, sak 02/24
- Avdelingsdirektør økonomi og finans Kornelija Rasic, sak 02/24
- Avdelingsdirektør oppvekst og kultur, Elin Eidsvik, sak 02/24
- Konstituert barnevernsleder Mary Brattøy, sak 02/24

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Kirsten Hasvoll ønsket å ta opp følgende under Eventuelt: Hvordan dokumentene til sakene fremstilles.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/24	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. november 2023
02/24	Redegjørelse fra administrasjonen om status for kommunens barnevern
03/24	Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon Barnevern (3. gangs behandling)
04/24	Risiko- og vesentlighetsvurdering – grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon / plan for eierskapskontroll
05/24	Interkommunal klageordning Iris Salten IKS
06/24	Dialog med revisor
07/24	Orienteringer
08/24	Eventuelt

01/24 **Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. november 2023**

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. november 2023 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28. november 2023 godkjennes.

02/24 **Redegjørelse fra administrasjonen om status for kommunens barnevern**

Assisterende kommunedirektør Anna Welle, avdelingsdirektør økonomi og finans Kornelija Rasic, avdelingsdirektør oppvekst og kultur Elin Eidsvik og konstituert barnevernsleder Mary Brattøy møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

I forkant av saken har utvalgets medlemmer fått tilsendt 1. notat datert 15.1.2024 med tittel Redegjørelse KU-møte 19. januar 2024, og 2. notat datert 17.1.2024 med tittel Redegjørelse KU-møte 19. januar 2024

Forslag til vedtak:

Rapportering til bystyret:

Kontrollutvalget har i sine møter 28. november 2023 og 19. januar 2024 hatt til behandling sak om status for kommunens barnevern. Grunnlaget for behandlingen har vært informasjon i administrasjonens «Notat til kontrollutvalget 28. november 2023», samt skriftlig og muntlig informasjon fra administrasjonen ved behandlingen i utvalgets møte 19. januar 2024.

Kontrollutvalgets vurdering er at kommunens barnevern har store utfordringer når det gjelder bemanning, økte henvendelser og fristoversittelser. Utviklingen har vært negativ over tid.

Kontrollutvalget registrerer følgende i tilknytning til saken:

- a) Administrasjonen har redegjort om følgende tiltak som skal gjennomføres for å håndtere utfordringer med bemanning, økt antall henvendelser og fristoverskridelser:.....
- b) I tilknytning til Statsforvalterens rapport om barnevernets oppfølging av fosterhjem har administrasjonen redegjort om følgende tiltak som vil bli gjennomført for å sikre at internkontrollen har et omfang og innhold som er tilpasset en stor interkommunal barnevernstjeneste.....
- c) Bystyret har i sin sak PS 23/100 *Barneverntjenesten 2022 – tilstandsrapport* vedtatt følgende 15. juni 2023:
 1. *Bystyret tar tilstandsrapport for barnevernet for 2022 til orientering.*
 2. *Alle barn har rett til en trygg og forsvarlig omsorgssituasjon. Det er alltid bedre å forebygge enn å reparere. Bystyret ber derfor kommunedirektøren om en sak som redegjør nærmere for barnevernets økonomi, hvordan man skal lykkes med å vri innsatsen fra tiltak til forebygging og tiltak for å redusere antallet fristbrudd*

Kontrollutvalget har fått følgende tilbakemelding fra administrasjonen om status for oppfølging av bystyrets vedtak.....

Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret vedlagt notat fra administrasjonen.

Omforent forslag til vedtak (innstilling til bystyret):

Bystyret tar følgende rapport fra kontrollutvalget til orientering:

Kontrollutvalget har i sine møter 28. november 2023 og 19. januar 2024 behandlet sak om status for kommunens barnevern. Grunnlaget for behandlingen har vært informasjon fra administrasjonens «Notat til kontrollutvalget 28. november 2023», samt skriftlig og muntlig informasjon fra administrasjonen ved behandlingen i utvalgets møte 19. januar 2024.

Kontrollutvalget vurderer at kommunens barnevern har store utfordringer når det gjelder rekruttering og sykefravær, økte henvendelser, fristoversittelser og økonomistyring. Utviklingen har vært negativ over tid.

Kontrollutvalget registrerer følgende i tilknytning til saken:

- a. Administrasjonen har redegjort for tiltakene som skal gjennomføres for å håndtere utfordringer med bemanning, økt antall henvendelser, fristoverskridelser og økonomistyring. Utvalget viser til notat fra administrasjonen datert 28.11.2023 og 17.01.2024.
- b. I tilknytning til saken har utvalget gått gjennom Statsforvalterens rapport om barnevernets oppfølging av fosterhjem. Utvalget registrerer at rapporten viser mangler i barneverntjenestens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem.

Barneverntjenesten besøker ikke fosterhjemmene så ofte som nødvendig. Dette fører til at fosterbarn under omsorg ikke sikres nødvendig oppfølging og hjelp, også i kritiske faser.

Videre viser Statsforvalteren til at barnevernets internkontroll er mangelfull. Kontrollutvalget går ikke videre med dette, men avventer Statsforvalterens oppfølging.

- c. Kontrollutvalget mener barnevernet har god oversikt over manglende etterlevelse av lovkravene til tjenesten. Utvalget har stilt spørsmål til administrasjonen om og i hvilken grad tjenesten evaluerer:

- 1) årsaker til de generelle utviklingstrekkene i tjenesten, og
- 2) årsaker til turnover i tjenesten.

Svaret er at barneverntjenesten ikke har evaluert dette systematisk og har ingen dokumentasjon på de vurderingene som er gjort. Utvalget får i tillegg opplyst at tjenesten så langt, ikke har utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyser.

Etter kontrollutvalgets syn må tjenesten ha en mer systematisk tilnærming for å kunne måle effekt av de tiltakene den iverksetter.

- d. Økonomi: Regnskap 2022 viser netto utgifter til barnevern med kr 140,6 mill, et merforbruk på kr 23,7 mill i forhold til regulert budsjett. Budsjetterte netto utgifter til barnevern for både 2023 og 2024 er betydelig lavere enn regnskapene 2022.

Den økonomiske utviklingen i barnevernet blir fra administrasjonen bl.a forklart med at barnevernsreformen som ble innført i 2022, er underfinansiert.

- e. Bystyret har i sin sak PS 23/100 Barneverntjenesten 2022 – tilstandsrapport vedtatt følgende 15. juni 2023:

1. Bystyret tar tilstandsrapport for barnevernet for 2022 til orientering.

2. Alle barn har rett til en trygg og forsvarlig omsorgssituasjon. Det er alltid bedre å forebygge enn å reparere. Bystyret ber derfor kommunedirektøren om en sak som redegjør nærmere for barnevernets økonomi, hvordan man skal lykkes med å vri innsatsen fra tiltak til forebygging og tiltak for å redusere antallet fristbrudd

Kontrollutvalget har fått denne tilbakemeldingen fra administrasjonen om status for oppfølging av bystyrets vedtak: Kommunaldirektøren vil etter planen legge fram denne saken til bystyrets marsmøte.

- f. Velferdsutvalgets myndighet og ansvarsområde inkluderer barnevern, jf. bystyrets delegeringsreglement. Kontrollutvalget registrerer at barnevern i liten grad har vært tema i Velferdsutvalget de siste fire årene.

Kontrollutvalget viser til den myndighet som bystyret har tildelt velferdsutvalget i delegeringsreglementet, og mener velferdsutvalget i sterkere grad bør involveres i tjenesteområdet barnevern.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret vedlagt notater fra administrasjonen.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til bystyret):

Bystyret tar følgende rapport fra kontrollutvalget til orientering:

Kontrollutvalget har i sine møter 28. november 2023 og 19. januar 2024 behandlet sak om status for kommunens barnevern. Grunnlaget for behandlingen har vært informasjon fra administrasjonens «Notat til kontrollutvalget 28. november 2023», samt skriftlig og muntlig informasjon fra administrasjonen ved behandlingen i utvalgets møte 19. januar 2024.

Kontrollutvalget vurderer at kommunens barnevern har store utfordringer når det gjelder rekruttering og sykefravær, økte henvendelser, fristoversittelser og økonomistyring. Utviklingen har vært negativ over tid.

Kontrollutvalget registrerer følgende i tilknytning til saken:

- b. Administrasjonen har redegjort for tiltakene som skal gjennomføres for å håndtere utfordringer med bemanning, økt antall henvendelser, fristoverskridelser og økonomistyring. Utvalget viser til notat fra administrasjonen datert 28.11.2023 og 17.01.2024.
- c. I tilknytning til saken har utvalget gått gjennom Statsforvalterens rapport om barnevernets oppfølging av fosterhjem. Utvalget registrerer at rapporten viser mangler i barneverntjenestens arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem.

Barneverntjenesten besøker ikke fosterhjemmene så ofte som nødvendig. Dette fører til at fosterbarn under omsorg ikke sikres nødvendig oppfølging og hjelp, også i kritiske faser.

Videre viser Statsforvalteren til at barnevernets internkontroll er mangelfull. Kontrollutvalget går ikke videre med dette, men avventer Statsforvalterens oppfølging.

- d. Kontrollutvalget mener barnevernet har god oversikt over manglende etterlevelse av lovkravene til tjenesten. Utvalget har stilt spørsmål til administrasjonen om og i hvilken grad tjenesten evaluerer:

- 1) årsaker til de generelle utviklingstrekkene i tjenesten, og
- 2) årsaker til turnover i tjenesten.

Svaret er at barneverntjenesten ikke har evaluert dette systematisk og har ingen dokumentasjon på de vurderingene som er gjort. Utvalget får i tillegg opplyst at tjenesten så langt, ikke har utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyser.

Etter kontrollutvalgets syn må tjenesten ha en mer systematisk tilnærming for å kunne måle effekt av de tiltakene den iverksetter.

- e. Økonomi: Regnskap 2022 viser netto utgifter til barnevern med kr 140,6 mill, et merforbruk på kr 23,7 mill i forhold til regulert budsjett. Budsjetterte netto utgifter til barnevern for både 2023 og 2024 er betydelig lavere enn regnskapene 2022.

Den økonomiske utviklingen i barnevernet blir fra administrasjonen bl.a forklart med at barnevernsreformen som ble innført i 2022, er underfinansiert.

- f. Bystyret har i sin sak PS 23/100 Barneverntjenesten 2022 – tilstandsrapport vedtatt følgende 15. juni 2023:

1. Bystyret tar tilstandsrapport for barnevernet for 2022 til orientering.

2. Alle barn har rett til en trygg og forsvarlig omsorgssituasjon. Det er alltid bedre å forebygge enn å reparere. Bystyret ber derfor kommunedirektøren om en sak som redegjør nærmere for barnevernets økonomi, hvordan man skal lykkes med å vri innsatsen fra tiltak til forebygging og tiltak for å redusere antallet fristbrudd

Kontrollutvalget har fått denne tilbakemeldingen fra administrasjonen om status for oppfølging av bystyrets vedtak: Kommunaldirektøren vil etter planen legge fram denne saken til bystyrets marsmøte.

- g. Velferdsutvalgets myndighet og ansvarsområde inkluderer barnevern, jf. bystyrets delegeringsreglement. Kontrollutvalget registrerer at barnevern i liten grad har vært tema i Velferdsutvalget de siste fire årene.

Kontrollutvalget viser til den myndighet som bystyret har tildelt velferdsutvalget i delegeringsreglementet, og mener velferdsutvalget i sterkere grad bør involveres i tjenesteområdet barnevern.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret vedlagt notater fra administrasjonen.

03/24 Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon Barnevern (3. gangs behandling)

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget legger til grunn for saken informasjon i administrasjonens *Notat til kontrollutvalget 28. november 2023*», samt muntlig informasjon fra administrasjonen ved behandlingen i utvalgets møte 28. november 2023.
2. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 046/21 Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll barnevern.

3. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer følgende om oppfølging av de enkelte anbefalingene i rapporten:
 - a. *Realistiske budsjett for barnevernet* Kontrollutvalget har fått følgende skriftlige tilbakemelding fra administrasjonen: Notat 29.05.2023: *Revisjonsrapportens funn og anbefalinger fra kontrollutvalgets behandling av rapporten vurderes innarbeidet i prosessene i tilknytning til utarbeidelsen av budsjettet for 2024. En mindre justering er innarbeidet i T1-saken i 2023.*
 - b. *Oppdaterte rutinebeskrivelser økonomihåndbok og ta med vertskommunesamarbeid i disse oppdateringene:* Kontrollutvalget får opplyst at dette er satt på vent som en følge av innføring av nytt fagprogram. Kontrollutvalget legger til grunn at innføring av nytt fagprogram må komme før oppdatering av rutinebeskrivelsene.
 - c. *Oppdatere vertskommuneavtalene:* Kontrollutvalget har fått følgende tre skriftlige tilbakemeldinger fra administrasjonen om oppfølging av dette punktet: 1. Notat 19.01.2023: *Ekstern advokat (vertskommuner) har utarbeidet utkast til nye avtaler. De nye forslagene er gjennomgått av kommuneadvokaten. Dette vil samordnes med kommunedirektørens intensjon om gjennomgang av alle vertskommuneavtaler hos Bodø kommune.* 2. Notat 29.05.2023: *Oppdaterte vertskommuneavtaler er utarbeidet, og er til intern avtalemessige kvalitetssikring og slutføring i Bodø kommune.* Basert på muntlig informasjon i kontrollutvalgets møte 1.6.2023 har utvalget vedtatt bl.a følgende i sin rapportering til bystyret: *Kontrollutvalget registrerer at vertskommuneavtalene er under revidering og at disse ventes ferdig i løpet av sommeren* 3. Notat 28.11.2023: *Kommunen er helt i slutfasen av å utarbeide (forslag til) ny avtale.*
 - d. *Avklare hva som ligger til grunn for KOSTRA-rapportering, slik at statistikk kan brukes hensiktsmessig:* Kontrollutvalget registrerer at det nye fagprogrammet som skal innføres vil bidra til riktigere tall. Utvalget registrerer videre at det er satt i gang undersøkelser av mulige feilføringer i regnskapssammenheng i forhold til samarbeidskommunene, og at dette kan ha medført feil i Bodø sine tall. Kontrollutvalget ber om at revisor og utvalget blir orientert om resultatet av denne undersøkelsen.
4. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret, vedlagt notat fra administrasjonen om oppfølging av bystyrets vedtak. Utvalget er innforstått med at enkelte anbefalinger kan ta noe lengre tid å følge opp, men mener administrasjonens oppfølging av denne rapporten har tatt uforholdsmessig lang tid.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget legger til grunn for saken informasjon i administrasjonens *Notat til kontrollutvalget 28. november 2023*», samt muntlig informasjon fra administrasjonen ved behandlingen i utvalgets møte 28. november 2023.
2. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 046/21 Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll barnevern.
3. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer følgende om oppfølging av de enkelte anbefalingene i rapporten:
 - a. *Realistiske budsjett for barnevernet* Kontrollutvalget har fått følgende skriftlige tilbakemelding fra administrasjonen: Notat 29.05.2023: *Revisjonsrapportens funn og anbefalinger fra kontrollutvalgets behandling av rapporten vurderes innarbeidet i prosessene i tilknytning til utarbeidelsen av budsjettet for 2024. En mindre justering er innarbeidet i T1-saken i 2023.*
 - b. *Oppdaterte rutinebeskrivelser økonomihåndbok og ta med vertskommunesamarbeid i disse oppdateringene:* Kontrollutvalget får opplyst at dette er satt på vent som en følge av innføring av nytt fagprogram. Kontrollutvalget legger til grunn at innføring av nytt fagprogram må komme før oppdatering av rutinebeskrivelsene.
 - c. *Oppdatere vertskommuneavtalene:* Kontrollutvalget har fått følgende tre skriftlige tilbakemeldinger fra administrasjonen om oppfølging av dette punktet: 1. Notat 19.01.2023: *Ekstern advokat (vertskommuner) har utarbeidet utkast til nye avtaler. De nye forslagene er gjennomgått av kommuneadvokaten. Dette vil samordnes med kommunedirektørens intensjon om gjennomgang av alle vertskommuneavtaler hos Bodø kommune.* 2. Notat 29.05.2023: *Oppdaterte vertskommuneavtaler er utarbeidet, og er til intern avtalemessige kvalitetssikring og slutføring i Bodø kommune.* Basert på muntlig informasjon i kontrollutvalgets møte 1.6.2023 har utvalget vedtatt bl.a følgende i sin rapportering til bystyret: *Kontrollutvalget registrerer at vertskommuneavtalene er under revidering og at disse ventes ferdig i løpet av sommeren* 3. Notat 28.11.2023: *Kommunen er helt i slutfasen av å utarbeide (forslag til) ny avtale.*
 - d. *Avklare hva som ligger til grunn for KOSTRA-rapportering, slik at statistikk kan brukes hensiktsmessig:* Kontrollutvalget registrerer at det nye fagprogrammet som skal innføres vil bidra til riktigere tall. Utvalget registrerer videre at det er satt i gang undersøkelser av mulige feilføringer i regnskapssammenheng i forhold til samarbeidskommunene, og at dette kan ha medført feil i Bodø sine tall. Kontrollutvalget ber om at revisor og utvalget blir orientert om resultatet av denne undersøkelsen.

4. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret, vedlagt notat fra administrasjonen om oppfølging av bystyrets vedtak. Utvalget er innforstått med at enkelte anbefalinger kan ta noe lengre tid å følge opp, men mener administrasjonens oppfølging av denne rapporten har tatt uforholdsmessig lang tid.

04/24 Risiko- og vesentlighetsvurdering – grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon / plan for eierskapskontroll

Forslag til vedtak:

Risiko- og vesentlighetsvurdering tas til orientering. Innspill fra kontrollutvalget tas med til kontrollutvalgets behandling av plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll i utvalgets møte 7. mars 2024.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Risiko- og vesentlighetsvurdering tas til orientering. Innspill fra kontrollutvalget tas med til kontrollutvalgets behandling av plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll i utvalgets møte 7. mars 2024.

05/24 Interkommunal klageordning Iris Salten IKS

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget drøfter sakens innhold og beslutter eventuell innstilling / rapportering til Bystyret.

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har gått gjennom den gjeldende interkommunale klageordningen for Iris Salten IKS, og har funnet svakheter ved denne.

Kontrollutvalget råder bystyret til å be sine eierrepresentanter ta opp spørsmålet om etablering av skriftlige retningslinjer som tydeliggjør hvordan klagenemnda skal arbeide for å sikre at forvaltningslovens krav til klagebehandling blir ivaretatt.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget har gått gjennom den gjeldende interkommunale klageordningen for Iris Salten IKS, og har funnet svakheter ved denne.

Kontrollutvalget råder bystyret til å be sine eierrepresentanter ta opp spørsmålet om etablering av skriftlige retningslinjer som tydeliggjør hvordan klagenemnda skal arbeide for å sikre at forvaltningslovens krav til klagebehandling blir ivaretatt.

Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret.

06/24 Dialog med revisor

Saken ble behandlet før sak 04/24.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar dialog med revisor til orientering.

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar dialog med revisor til orientering.

Utvalget er orientert om

- Revisjonsstrategi
- Bestilt forvaltningsrevisjon Informasjonssikkerhet vil pga. egen kapasitet bli lagt ut på anbud. Salten kommunerevisjon vil fortsatt være oppdragsansvarlig.
- Svarbrev vedr leveranse av revisjonstjenester

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar dialog med revisor til orientering.

Utvalget er orientert om

- Revisjonsstrategi
- Bestilt forvaltningsrevisjon Informasjonssikkerhet vil pga. egen kapasitet bli lagt ut på anbud. Salten kommunerevisjon vil fortsatt være oppdragsansvarlig.
- Svarbrev vedr leveranse av revisjonstjenester

07/24 Orienteringer

Omforent forslag til vedtak:

De fremlagte dokumentene tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

De fremlagte dokumentene tas til orientering.

08/24

Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling. Innspill fra Kirsten Hasvoll tas opp i neste møte.

Bodø, den 19. januar 2024

Lars Hansen
Sekretariatsleder
Saltens Kontrollutvalgsservice

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Bodø kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Saltens kommunerevisjon IKS